

svare: „Fordi en Udgift er bleven bevilget, derfor er det ikke nødvendigt, at den skal iværksættes“. Der er forskellige Udgifter i Finantsloven af mere eller mindre Omfang, som vistnok ere gavnlige og nyttige, og som man maa ønske udførte, men som ikke nødvendigvis skulle udføres netop i det Regnskabsaar, som denne Lov angaaer. Der er allerede nævnt de betydelige Betanlæg i Jylland, som alene udgjøre omtrent en Million. Der er adskillige Havneforetagender og andre extraordinaire Arbejder, som findes under § 14, som alle unægtelig ere saare nyttige og gavnlige Foranstaltninger ligesaafuldt som de nævnte Betanlæg i Jylland, men, hellere end at udsætte sig for, at der skal blive et stort Deficit i vort Regnskab, naar dette Finantsaar er tilende, vilde jeg dog ønske, at Administrationen vilde tage Hensyn til, hvorvidt Indtagterne i Finantsaaret vilde indkomme, førend den besluttede sig til uden Forandring at gennemføre de betydelige og væsentlige Arbejder, hvortil her gives Bevilling. Jeg troer i det Hele taget, at det maa være af stor Vigtighed at holde vore Finanser i en god Orden og have en ikke ubetydelig Reserverbeholdning. Man vil have mærket, at i de to foregaaende Aar og navnlig i forrige Termin begyndte der allerede at spores en Pengekrise; den er nu fremtraadt paa en saa forbausende Maade, som Ingen har kunnet forudsætte; naar den vil være overstaaet, staaer vist ikke i noget Menneskes Magt at forudsætte; thi, naar Handelsstanden igjen vil faae Tillid indbyrdes, det kunne vi ikke vide, men det er ikke saa ganske afgjort, om ikke en lignende Krise kunde indtræde igjen ad Aare. Vi have nu seet, til hvor stor Nytte for det almene Bedste og til hvormegen Gavn det har været, at Statskas-

sen besandt sig under saa gode Vilkaar, at den kunde træde til paa saa kraftig Maade, og vi maae ønske, at det Samme maatte være Tilfældet, naar vi skulde gaae en lignende Krisis imøde. Jeg tvivler ikke om, at denne i ethvert Fald ikke vil blive af et saadant Omfang som den uværende; thi nogen Nytte bringer ogsaa en saadan Ulykke med sig; det vil ganske vist have til Følge, at den overdrevne Speculation og den Lethed, — for ikke at sige Uforstigtighed — hvormed man har gjort Penge, vil blive indskrænket, men at sige sig sikker for, at en saadan Pengekrise ikke vil indtræde ad Aare, det troer jeg ikke, man kan gjøre. Jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa et andet Punkt. Det er nemlig vore kommunale Udgifter. Det er glædeligt at see, med hvilken Virksomhed der i de heldige Aar, som vi nylig have tilbagelagt, er gaaet frem rundt omkring i Landet i Communerne, men det kan ikke nægtes, at de kommunale Afgifter ere stegne i temmelig høj Grad. Paa flere Steder, ja, paa mange Steder, kan jeg sige, har man maattet gjøre Laan, for at bestribe disse Udgifter. Jeg troer nu, at ligesaa fortjenstligt det er, at man har været virksom paa den Maade, som jeg nylig betegnede, ligesaa rigtigt maatte det nu være, at man søgte med noget mere Forstigtighed at gaae frem i de kommunale Foretagender, og at man ikke begyndte paa kostbare Foretagender, forinden man saae, hvorledes disse Forhold ville ordnes. Jeg troer, man med Sandhed kan sige, at Forholdene for Landet ere gode endnu, og de have jo været fortrinlige, men skulle vi kunne gjøre os Haab om, at disse Forhold vedvarende skulle blive gode for Landet, saa mener jeg, at det er paa høj Tid, at vi see os om efter, at Udgifterne kunne formindskes.